

Ecologisch werkprotocol De oude Seinpaal te Volendam

Ecologische randvoorwaarden voor uit te voeren werkzaamheden in het kader
van sloop-nieuwbouw

Behoort bij besluit van burgemeester
en wethouders van Edam-Volendam

HZ_WABO-20-2143/ Z20089305

De secretaris,

i/o

NB!

**Dit ecologisch werkprotocol is een voorwaarde uit de ontheffing voor de Wet
natuurbescherming. Dit protocol dient op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te
zijn en onder betrokken werknemers bekend te zijn. Werkzaamheden dienen conform dit
protocol te worden uitgevoerd.**

Van der Goes en Groot
ecologisch onderzoeks- en adviesbureau

G&G-advies 2020

Datum	20 april 2020
Versie	V1

Van der Goes en Groot
ecologisch onderzoeks- en adviesbureau

Bovendijk 35-G

2295 RV Kwintsheul

Hazenkoog 35-A

1822 BS Alkmaar

www.vandergoesengroot.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Werkzaamheden, overleg en begeleiding	6
2.1	Vorbereiding; ongeschikt maken van verblijven	6
2.2	Werkuitvoer	7
3	Werkperiode	9
4	Beperkingen en verzachtende maatregelen	10
4.1	Ruige dwergvleermuis	10
4.1.1	Voorscan en uitvoer	10
4.1.2	Technische maatregelen tijdens het werk	11
4.1.3	Monitoring en rapportage.....	11
4.2	Broedvogels	11
4.3	Overig.....	12
5	Bijlagen	13

1 Inleiding

In het kader van het slopen van opstallen in project De oude seinpaal te Volendam heeft Stichting Woningbeheer 'De Vooruitgang' ontheffing voor de Wet natuurbescherming (Wnb) verkregen (OD.300248). De ontheffing is geldig van 1 juni 2020 tot en met 31 juli 2021.

Het project heeft mogelijk negatieve gevolgen voor beschermde natuurwaarden en leidt mogelijk tot het overtreden van verbodsbepalingen van artikel 3.1, 3.5 & 3.10 van de Wnb.

In de bovengenoemde ontheffing zijn voorwaarden opgenomen welke Stichting Woningbeheer 'De Vooruitgang' (ontheffingshouder) en betrokken aannemers dienen te respecteren.

Zij betreffen vooral de uitvoering van de mitigerende en compenserende maatregelen uit het voor dit project opgestelde *Activiteitenplan*. ←

→ Beer, R. de.,
*Activiteitenplan
 Sporthal De Oude
 Seinpaal in
 volendam, 2019. Van der
 Goes en Groot,
 Alkmaar.*

De werkwijze waaronder de werken worden verricht en de voorwaarden die aan de vergunningverlening gekoppeld zijn en die voor uitvoering gelden zullen hieronder worden besproken. In het algemeen geldt dat te allen tijde ontheffingshouder en aannemer zich moeten houden aan de 'wettelijke zorgplicht', die wordt beschreven in art. 1.11 van de Wnb (zie kader onder).

Artikel 1.11 Wnb.

1. Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten (a) dergelijk handelen achterwege laat, dan wel, (b) indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of (c) voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

De volgende belangrijke aandachtspunten komen in dit werkprotocol aan de orde:

- ♣ Aanduiding van de locatie van het plangebied.
- ♣ De uit te voeren werkzaamheden.
- ♣ Overleg en begeleiding.
- ♣ De momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt.
- ♣ De periode waarin de werkzaamheden uitgevoerd worden.
- ♣ Beperkingen en voorschriften t.a.v. de werkzaamheden.
- ♣ De te nemen mitigerende en compenserende maatregelen.
- ♣ De (overige) voorwaarden zoals opgenomen in de ontheffing of gedragscode.

Onder een 'erkend ecooloog' wordt hierna verstaan de definitie uit het kader hieronder.

Erkend ecooloog

Voor de definitie van een erkend ecooloog wordt uitgegaan van de definitie van het bevoegd gezag.

Een erkend ecooloog is een persoon die:

1. Op hbo- dan wel universitair niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt ecologie, én/of
2. Als praktiserend ecooloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau dat is aangesloten bij het netwerk Groene Bureaus, én/of
3. Zich aantoonbaar beroepsmatig inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals: Das en Boom, VZZ, RAVON, Vogelbescherming, Nederlandse, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON VOFF, SOVON, enz.).

2

Werkzaamheden, overleg en begeleiding

De 'ecologisch gevoelige werkzaamheden' zullen uitgevoerd worden onder begeleiding en toezicht van een erkend ecooloog. Deze ecooloog zal aanwezig zijn bij (in ieder geval de aanvang van) de uitvoer van ecologisch gevoelige werkzaamheden en is op afroep beschikbaar.

Onder 'ecologisch gevoelige werkzaamheden' wordt in dit kader o.a. verstaan:

- ♣ slopen, boren en hakken in gebouwdelen.

Vrijwel de gehele uitvoering van het werk tijdens de sloop kan daarmee als 'ecologisch gevoelig' worden aangemerkt.

2.1 Voorbereiding; ongeschikt maken van verblijven

- ♣ Voorafgaand aan de start van sloopwerk mogen werkzaamheden worden uitgevoerd waarbij vleermuizen verstoord worden. Het gaat om boren en hakken in binnen- en buitenmuren en houtbetimmering waarbij geen vleermuizen verwond of gedood kunnen worden. Door uitvoer van dergelijk werk worden de dieren uitgedaagd andere verblijfsruimte te zoeken zonder dat calamiteiten optreden. Er moet wel minimaal 5 dagen van tevoren melding te worden gedaan bij de OD NHN dat dit werk gaat aanvangen. Het voorliggende werkprotocol dient daarbij te worden meegestuurd.
- ♣ Voorafgaand aan werkuitvoer of het ongeschikt maken van verblijven wordt een voorscan gehouden om activiteit en gebruik van het object van vleermuizen te bepalen. De begeleidend ecooloog zal adviseren over gebruik batdetector of endoscoop.
- ♣ Direct na de voorscan wordt op grond van de scan aangegeven of en waar gaten gehakt moeten worden in de muren om een geschikte tochtstroom te creëren. In ieder geval wordt hierbij de eerder aangetroffen verblijfplaats van de Ruige dwergvleermuis ongeschikt gemaakt. Er worden op minimaal twee punten rond in/uitliegpunten gaten gehakt/geboord (30-40 cm) om een tochtstroom te creëren. Het ongeschikt maken van de verblijven gebeurt tussen april en 1 oktober (best in september).
- ♣ Op minimaal 2 dagen voorafgaand aan het werk wordt opnieuw gescand (Avond en ochtend) om de effectiviteit van de maatregelen te meten en eventueel aanvullende maatregelen te adviseren.
- ♣ Tijdens alle scans wordt in ieder geval genoteerd: datum, locatie, tijdstip, weersomstandigheden, uitvoerende en de waarnemingen met soort en aantal en gebruiksfunctie.

2.2 Werkuitvoer

- ♣ Tijdens een startbijeenkomst waarbij een ecooloog aanwezig zal zijn, zullen toezichthouder en/of aannemer geïnformeerd worden hoe om te gaan met art. 1.11, 'zorgvuldig handelen', en de aanwezige beschermde soorten in het opnieuw in de te slopen bebouwing: *Ruige dwergvleermuis*. In samenspraak met de aannemer en de toezichthouder worden nadere afspraken gemaakt over de planning van de verschillende werkzaamheden, mogelijke ecologische risicomomenten en de noodzakelijke mitigerende maatregelen (opgenomen in onderliggend werkprotocol). Hierbij worden uiteraard de resultaten van de voorbereiding meegenomen.
- ♣ Tijdens het startgesprek worden gegevens tussen aannemer, toezichthouder, eventueel uitvoerenden en de ecooloog uitgewisseld en zal de eventueel (gecertificeerde) deskundigheid van de aannemer op het vlak van natuurwetgeving worden geïnventariseerd. Op grond daarvan wordt een taakverdeling gemaakt omtrent toezicht tussen de ecooloog en uitvoerenden. Op grond van aanwezige deskundigheden worden afspraken gemaakt over overdracht van info naar uitvoerenden en overdracht van info naar de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN) omtrent andere dan genoemde zwaar beschermde soorten, indien deze op het werk worden aangetroffen.
- ♣ Het ecologisch werkprotocol zal door de ecooloog en de toezichthouder nader in detail uitgewerkt worden. Hierbij worden de precieze werkplanning en –uitvoering en de ecologische knelpunten aan elkaar gerelateerd en wordt, ook het vorige punt in ogenschouw nemend, bekeken hoe de meest effectieve inzet van de ecooloog mogelijk is en waar deze inzet in ieder geval nodig is.

Kader: verantwoordelijken bij de uitvoering van deze ecologische randvoorwaarden met volgorde van mate waarin verantwoordelijkheid aan de orde is.

Verantwoordelijken

Toezichthouder: ontheffingshouder, opdrachtgever namens deze of gemachtigde daarvan.

Aannemer: hoofdverantwoordelijke voor de uitvoering van het werk of de gemachtigde daarvan.

Uitvoerenden: machinisten, grondwerkers, transporteurs, alle medewerkers aan een project die daarbinnen 'ecologisch gevoelig' werk kunnen uitvoeren.

Ecoloog: deskundige, zoals geformuleerd in de afgegeven ontheffing van de Regionale Uitvoeringsdienst Noord-Holland Noord.

NB: één persoon kan verschillende verantwoordelijkheden hebben.

- ♣ Uitvoerenden zullen door de aannemer in een vroeg stadium worden gewezen op hun verantwoordelijkheid en de mogelijkheden schade te vermijden. De uitvoerenden moeten door de toezichthouder of aannemer worden geïnformeerd over de noodzaak en mogelijkheden van het uitvoeren van verzachtende (mitigerende) maatregelen en zorgvuldig handelen.
- ♣ Minimaal vijf dagen voor werkzaamheden aanvangen (inclusief het ongeschikt maken in de voorbereiding!) dient de ontheffing houder de aanvangsdatum van het werk te melden bij De OD NHN, dit werkprotocol dient daarbij te worden meegestuurd.

De melding moet worden gedaan bij digitale loket van de OD NHN:

https://www.odnhn.nl/Wet_natuurbescherming/Soortenbescherming/Meldingsformulier_start_werkzaamheden

3 Werkperiode

Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden worden maatregelen genomen ter voorkoming van schade aan de populaties van (beschermde) soorten. Zulke schade kan grotendeels voorkomen worden door bij de planning van de werkzaamheden rekening te houden met 'de meest kwetsbare' periode van de beschermde soorten.

De meest kwetsbare periode voor Ruige dwergvleermuis ligt in het object in het paarseizoen (eind juli-oktober).

De periode tussen april en begin oktober is de ideale periode voor het ongeschikt maken van de verblijfplaatsen en eventueel de volledige sloop van de bebouwing.

Genoemde periodes zijn afhankelijk van het weer en tijdens voorscans verkregen informatie m.b.t. gebruik van het pand door vleermuizen (zie hoofdstuk 4).

4 Beperkingen en verzachtende maatregelen

Er wordt altijd nauw gewerkt in samenwerking met en onder toezicht van de begeleidende ecooloog die eventueel aanvullende of afwijkende mitigerende maatregelen kan voorstellen.

Indien een of hier gestelde voorschriften en maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dienen hiervoor minimaal gelijkwaardige maatregelen voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit te worden getroffen. Dergelijke afwijkingen van de voorgestelde werkwijze in het activiteitenplan en ontheffing dienen tijdig ter goedkeuring te worden voorgelegd aan de OD NHN.

4.1 Ruige dwergvleermuis

4.1.1 Voorscan en uitvoer

Voorafgaand aan de werkzaamheden of het ongeschikt maken van verblijven, in het vliegseizoen van de Ruige dwergvleermuis (voor begin oktober), zal een deskundige een voorscan uitvoeren. Afhankelijk van weer, temperatuur en periode kan dit met een endoscoop of middels een invlieg/uitvliegtelling.

Als nog vleermuizen actief zijn, zal begeleiding en controle op maat door de deskundige dienen plaats te vinden om te bepalen wat voor gebruik de vleermuizen maken van de bebouwing en om te beoordelen of de dieren door de werkzaamheden verstoord kunnen worden en hoe het gebouw of gebouwdelen ongeschikt kunnen worden gemaakt. Bij voorkeur worden gaten gehakt rond de in/uitvliegplekken zodat lucht en licht de vleermuizen verjagen. Er is in dat geval een vervolgcheck (tweemaal een scan, minimaal twee dagen van te voren) noodzakelijk waarna mogelijk maatregelen herhaald of geïntensiveerd moeten worden.

Op grond van deze checks zal de deskundige bekijken wanneer, waar en hoe de werkzaamheden het best kunnen aanvangen en wat de beste werkvolgorde is.

Eventueel moeten als vleermuizen niet verdwijnen door de verjagende maatregelen, gebouwdelen voorzichtig worden gestript/verwijderd. Dit betreft maatwerk waarbij begeleiding van belang is.

Ruim van te voren zijn 4 tijdelijke vleermuiskasten gerealiseerd nabij de werksfeer (zie Bijlage 2 voor de precieze locaties).

4.1.2 Technische maatregelen tijdens het werk

- ♣ Bij de bouwplaats inrichting wordt bij het gebruik van verlichting, uitstraling naar de omgeving te voorkomen door de lampen naar beneden te richten dan wel de lichtbundel tot maximaal 45 graden vanaf de lichtmast op te richten.
- ♣ Er worden in de nieuwbouw een 4 permanente vleermuisstenen van het type VMP1, Schwegler 2FR of ANS-6 ingemetseld op een oriëntatie en posities zoals aangegeven in het activiteitenplan, zie ook Bijlage 2.
- ♣ De tijdelijke mitigatiekasten dienen jaarlijks op deugdelijkheid gecontroleerd te worden en moeten minimaal een vliegseizoen na beschikbaar komen van de permanente voorzieningen blijven hangen (tot minimaal een half jaar na het realiseren van de permanente voorzieningen). Beter is de kasten te laten hangen tot het einde van hun levensduur. Als in de tijdelijke voorzieningen vleermuizen zijn gevestigd mogen kasten pas worden verwijderd als de vleermuizen vrijwillig de kasten hebben verlaten

4.1.3 Monitoring en rapportage

Van de voorscan, de controlerondes en de voortgang van het werk zal een ecologisch logboek worden bijgehouden.

Deze rapportage maakt net als dit werkprotocol onderdeel uit van de afgegeven ontheffing en dient op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. Het is mogelijk dit werkprotocol, ontheffing en het voortgangslogboek digitaal leesbaar te tonen bij een eventuele handhaving.

Na afloop van het gehele werk zal een eindcheck door de ecooloog plaatsvinden waarbij tevens de functionaliteit van bestaande verblijven invliegopeningen en inmetselstenen zal worden beoordeeld.

4.2 Broedvogels

- ♣ Voorafgaand aan het werk wordt (tijdens de voorscan en start werk) het werkterrein en de bebouwing geïnspecteerd op bewoonde nesten van vogels. Eventueel nog broedende vogels moeten worden ontzien.
- ♣ Ecologisch gevoelige werkzaamheden waarbij nestlocaties in het gebouw kunnen worden vernield of wezenlijk verstoord, worden niet uitgevoerd in het broedseizoen (ruwweg half maart - begin augustus) zonder aanvullende maatregelen.

4.3 Overig

Er moet rekening gehouden worden met de wettelijke Zorgplicht (zie kader pagina 5). Dit betekent naast eerder in dit werkprotocol genoemde maatregelen en beperkingen het volgende:

- ♣ Waargenomen beschermde of niet beschermde fauna wordt, als dat kan, de mogelijkheid geboden te vluchten. Eventueel wordt de ecooloog of gecertificeerde betrokken als met regelmaat aanwezige fauna wordt verstoord.
- ♣ Er wordt niet met hinderlijk uitstralend kunstlicht gewerkt,
- ♣ Geluidsoverlast en trillingen worden geminimaliseerd.

De ontheffingshouder dient onverwijld contact op te nemen met de OD NHN indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen als bedoeld in de ontheffing noodzakelijk zijn.

De ontheffingshouder moet terstond door een verantwoordelijke op het werk (volgorde verantwoordelijkheid, zie kader pagina 8) op zijn taak in deze worden gewezen.

Hierna volgt de ontheffing in het kader van de Wnb.

5 Bijlagen

- Bijlage 1** **Ontheffing**
Bijlage 2 **Positie voorzieningen ten gunste van de Ruige
dwergvleermuis**

Bijlage 1 Ontheffing

Stichting Woningbeheer De Vooruitgang
T.a.v. de heer Eeltink
Julianaweg 190
1131 DL VOLENDAM

VERZONDEN 02 APR. 2020

Zaaknummer : OD.300248
Behandelaar : de heer J. van der Veldt
Betreft : Wnb aanvraag ontheffing ruimtelijke ingrepen
Locatie : Harlingenlaan 23, Volendam

Geachte heer Eeltink,

Op 23 december 2019 hebben wij uw aanvraag voor een ontheffing als bedoeld in artikel 3.8 van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) ontvangen. De aanvraag heeft betrekking op de sloop van een sporthal en de bouw van 50 appartementen aan de Harlingenlaan te Volendam. De werkzaamheden bestaan uit de sloop van de sporthal, verwijderen aanwezige vegetatie, het vergraven en opbrengen van gronden en de nieuwbouw van 50 appartementen. Voor deze werkzaamheden wordt door de initiatiefnemer, Stichting Woningbeheer De Vooruitgang, ontheffing gevraagd van de verbodsbepaling genoemd in:

- artikel 3.5, lid 2 van de Wnb, voor zover het betreft het opzettelijk verstoren van exemplaren van de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*).
- artikel 3.5, lid 4 van de Wnb, voor zover het betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van exemplaren van de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*).

De ontheffing is aangevraagd voor de periode van 1 juni 2020 tot en met 31 juli 2021. De aanvraag is geregistreerd onder zaaknummer OD.300248.

Besluit

Wij besluiten om op grond van artikel 3.8, lid 1 van de Wnb aan Stichting Woningbeheer De Vooruitgang ontheffing te verlenen van:

- artikel 3.5, lid 2 van de Wnb, voor zover het betreft het opzettelijk verstoren van exemplaren van de ruige dwergvleermuis.
- artikel 3.5, lid 4 van de Wnb, voor zover het betreft het beschadigen of vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van exemplaren van de ruige dwergvleermuis.

Voorschriften en beperkingen

Aan dit besluit verbinden wij op grond van artikel 5.3, eerste, tweede en derde lid van de Wnb de navolgende voorschriften en beperkingen. Op grond van artikel 5.4, eerste en derde lid, Wnb kan de ontheffing worden ingetrokken als in strijd met de ontheffing of de voorschriften wordt gehandeld. Tevens is dan sprake van een economisch delict.

Algemene voorschriften

1. De ontheffing wordt slechts voor de hierboven genoemde soort(en) en beschreven verboden handelingen verleend.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders is aangegeven.
3. Onder werkzaamheden wordt verstaan alle handelingen die het projectgebied aantasten inclusief de voorbereidende werkzaamheden (inclusief asbestsanering), werkzaamheden die dienen tot het ongeschikt maken van leefgebied, mitigerende en compenserende activiteiten.
4. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met Omgevingsdienst Noord-Holland Noord indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan de genoemde worden aangetroffen of andere handelingen of werkzaamheden dan bedoeld in voorschriften 1 en 2 noodzakelijk zijn.
5. Indien de mitigerende/compenserende maatregelen niet worden toegepast zoals in dit besluit is weergegeven en/of als de ontheffinghouder voornemens is om de werkzaamheden of de planning van de werkzaamheden niet conform de aanvraag uit te voeren, dient contact opgenomen te worden met de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord.
6. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder blijft daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
7. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde ontheffing mag langs elektronische weg, leesbaar worden getoond.
8. De werkzaamheden en voorschriften dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing is verleend.
9. De ontheffinghouder dient een ecologisch werkprotocol op te (laten) stellen waarin de in de ontheffing genoemde voorschriften zijn opgenomen. Alle betrokken partijen, met name ook de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, dienen van het werkprotocol op de hoogte gesteld te worden.

Meldingsplicht

10. De ontheffinghouder dient minimaal 5 werkdagen voorafgaand aan de werkzaamheden de start van de werkzaamheden te melden bij de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord. De melding dient plaats te vinden via het digitale meldformulier op de website van de OD NHN. Met de melding dient u ook het ecologisch werkprotocol mee te sturen.

Specifieke voorschriften

11. De oorspronkelijke paarverblijfplaats van de ruige dwergvleermuis, zoals gesteld in bijlage 1, figuur 2 bij dit besluit, dient tussen 1 april 2020 en 11 mei 2020, en minimaal één week voorafgaand aan werkzaamheden ongeschikt te worden gemaakt. Zodoende wordt er ongeschikt gemaakt in de actieve periode van de ruige dwergvleermuis, welke globaal loopt van 1 april tot 1 oktober.
12. De oorspronkelijke verblijfplaatsen van de ruige dwergvleermuis dienen ongeschikt gemaakt te worden door middel van het verstoren van het microklimaat, dit gebeurt door tocht te creëren in de spouw. Deze tocht wordt gecreëerd door gaten te boren in de spouw (van rond de 30 tot 40 centimeter). Deze werkzaamheden dienen onder ecologische begeleiding, van een fysiek aanwezige deskundige, te worden uitgevoerd.

¹ Onder een ecologisch deskundige verstaan we een persoon die in een bepaalde situatie en voor specifieke soorten gevraagd wordt te adviseren en/of begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. Hij voldoet aan een of meer van deze punten:

- hij heeft een afgeronde hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie;
- hij heeft een afgeronde mbo-opleiding, met als zwaartepunt de Wet natuurbescherming, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten;
- hij is werkzaam voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus;
- hij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij de volgende Nederlandse organisaties: Zoogdierverseniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied;
- hij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de monitoring en/of bescherming.

13. De vier tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen op de locaties zoals gesteld in bijlage 1 figuur 2 bij dit besluit dienen te voldoen aan de voorschriften van het BIJ12 document 'Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii* kennisdocument versie 1.0 juli 2017'. Zodoende dienen de verblijfplaatsen in ieder geval op drie meter hoogte, met een vrije aanvliegeroute en vrije vliegruimte, vrij van predatoren, kunstlicht en verstoring gerealiseerd te zijn.
14. In gebruik zijnde tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen voor de ruige dwergvleermuis dienen functioneel te blijven tot deze zelfstandig verlaten zijn en minimaal tot 31 augustus 2021.
15. De ontheffinghouder dient minimaal vier permanente paarverblijfplaatsen, in de vorm van inbouwvleermuiskasten, te realiseren op de indicatieve locaties zoals gesteld in bijlage 1 figuur 3 bij dit besluit. Deze vier inbouwkasten dienen gerealiseerd te worden zoals opgenomen in het Kennisdocument 'Ruige dwergvleermuis *Pipistrellus nathusii* versie 1.0 juli 2017', van BIJ12.
16. Maximaal twee dagen voorafgaand aan de werkzaamheden zoals beschreven in voorschrift 2 dient een deskundige twee controlerondes bestaande uit één ochtendronde en één avondronde uit te voeren om te bepalen of de exemplaren van de ruige dwergvleermuis de paarverblijfplaats zoals gesteld in bijlage 1 figuur 3 bij dit besluit hebben verlaten. Van de controlerondes dient verslaglegging plaats te vinden. In de rapportage dienen minimaal de volgende gegevens te worden opgenomen:
 - a. Datum, tijdstip en locatie van controlerondes;
 - b. Aantal waargenomen exemplaren per soort in en in de omgeving van het projectgebied;
 - c. Namen van de betrokken deskundigen;
 - d. Foto's van het werkgebied en ongeschikt gemaakte delen;
 - e. Klimatologische omstandigheden.

De rapportage maakt onderdeel uit van de ontheffing en dient op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.

17. Indien er ondanks de genomen maatregelen vleermuizen in de paarverblijfplaatsen, zoals gesteld in bijlage 1, figuur 2 bij dit besluit, aanwezig zijn, dienen er extra maatregelen te worden uitgevoerd ten behoeve van het ongeschikt maken. De werkzaamheden dienen uitgesteld te worden totdat uit de controleronde blijkt dat de paarverblijfplaats verlaten is door vleermuizen. Indien andere soorten worden aangetroffen dan waarvoor deze ontheffing is verleend dient een aanvullende ontheffing te worden aangevraagd.

Geldigheid

De ontheffing geldt voor de periode van 1 juni 2020 tot en met 31 augustus 2021.

Overwegingen

Inhoudsopgave

- A. Onderwerp aanvraag**
- B. Wettelijk kader**
- C. Inhoudelijke beoordeling aanvraag**
- D. Slotoverwegingen**
- E. Procedure en samenhangende besluiten**
- F. Kennisgeving**

A. Onderwerp aanvraag

Om plaats te maken voor 50 sociale huurwoningen/appartementen wordt een sporthal gesloopt aan de Harlingenlaan 23 te Volendam. Het plangebied ligt in een sterk verstedelijkt gebied in het noorden van Volendam. Ten noorden van het plangebied liggen groenvoorzieningen. Binnen het plangebied is één paarverblijf van de ruige dwergvleermuis vastgesteld. Door de werkzaamheden gaat deze verblijfplaats verloren.

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de ruige dwergvleermuis te beperken, worden maatregelen voorgesteld. Het betreft maatregelen die zien op de beschikbaarheid van vier tijdelijke en vier permanente alternatieve verblijfplaatsen in de directe omgeving van de te slopen sporthal, op de locaties zoals door de initiatiefnemer weergegeven in het rapport 'Activiteitenplan Sporthal De Oude Seinpaal in Volendam' en door ons opgenomen in bijlage 1 bij dit besluit. Tevens betreffen deze maatregelen het voorafgaand ongeschikt maken van de verblijfplaatsen buiten de meest kwetsbare periode, maar in de actieve periode, van de ruige dwergvleermuis.

Echter, ondanks alle maatregelen kunt u niet voorkomen dat verbodsbepalingen van de Wnb worden overtreden. Om die reden wordt voor bovenstaande werkzaamheden ontheffing gevraagd van de Wnb.

B. Wettelijk kader

Soorten van de Habitatrichtlijn

De ruige dwergvleermuis is opgenomen in bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn, dier- en plantensoorten van communautair belang die strikt moeten worden beschermd. Daarnaast is ruige dwergvleermuis opgenomen in bijlage II bij het Verdrag van Bern. Op grond van artikel 3.5 van de Wnb is het onder meer verboden in het wildlevende dieren van soorten genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn bijlage II bij het Verdrag van Bern in hun natuurlijk verspreidingsgebied:

- opzettelijk te doden of te vangen (artikel 3.5, lid 1);
- opzettelijk te verstoren (artikel 3.5, lid 2);
- opzettelijk eieren te vernielen of te rapen (artikel 3.5, lid 3);
- voortplantingsplaatsen of rustplaatsen te beschadigen of te vernielen (artikel 3.5, lid 4).

Op grond van artikel 3.8 van de Wnb kunnen Gedeputeerde Staten ontheffing verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.5 of artikel 3.6, tweede lid, ten aanzien van dieren van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van de voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren van daarbij aangewezen soorten. Een ontheffing wordt uitsluitend verleend, indien er geen andere bevredigende oplossing bestaat, dat er niet bij of krachtens enig ander artikel van deze wet vrijstelling is of kan worden verleend, dat er geen afbreuk wordt gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan, en zij nodig is op grond van een in de wet genoemd belang. Te weten:

- in het belang van de bescherming van de wilde flora of fauna, of in het belang van de instandhouding van de natuurlijke habitats;
- ter voorkoming van ernstige schade aan met name de gewassen, veehouderijen, bossen, visgronden, wateren of andere vormen van eigendom;
- in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten;
- voor onderzoek en onderwijs, repopulatie of herintroductie van deze soorten, of voor de daartoe benodigde kweek, met inbegrip van de kunstmatige vermeerdering van planten, of
- om het onder strikt gecontroleerde omstandigheden mogelijk te maken op selectieve wijze en binnen bepaalde grenzen een beperkt, bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde dieren van de aangewezen soort te vangen of onder zich te hebben, onderscheidenlijk een beperkt bij de ontheffing of vrijstelling vastgesteld aantal van bepaalde planten van de aangewezen soort te plukken of onder zich te hebben.

Tot voortplantings- of rustplaatsen als bedoeld in artikel 3.5, lid 4 van de Wnb worden locaties gerekend waarin zich kraamkolonies, paarverblijven, overwinteringsplaatsen en verblijven van groepen mannetjes bevinden, afhankelijk van de soort. Essentiële migratie- en vliegroutes en foerageergebieden die van belang zijn voor de instandhouding van een voortplantings- of rustplaats van de soort op populatieniveau, vallen hier ook onder. Daarnaast vallen ook tijdelijke, seizoensgebonden, verblijfplaatsen (bijvoorbeeld hollen) of standplaatsen die van belang zijn voor de gunstige staat van instandhouding van een soort op populatieniveau hieronder.

C. Inhoudelijke beoordeling aanvraag

Andere bevredigende oplossing

Het gaat om een locatie gebonden project en daarmee zijn andere locaties uitgesloten. De huidige bebouwing met de functie is ongeschikt om te renoveren en/of om te bouwen naar de gevraagde 50 appartementen. Dit zou naar uw oordeel te kostbaar zijn en het zou ook niet kunnen leiden tot het behoud van de verblijfplaats. Indien de situatie ongewijzigd blijft zal de verblijfplaats ook zijn functie verliezen, doordat het gebouw verouderd en daarmee verslechtert.

Door de gekozen inrichting, werkwijze en de planning (het ongeschikt maken van de huidige verblijfplaatsen buiten de kwetsbare periode) worden negatieve effecten op de hiervoor genoemde soort zoveel mogelijk voorkomen, doch niet volledig uitgesloten. Hiermee is gegeven dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is dan het verlenen van een ontheffing van de verboden van de Wnb.

Belang van de ingreep

U heeft ontheffing van verbodsbepalingen aangevraagd op grond van het belang:

- in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Volendam heeft te maken met de woningdruk van de Randstad en Amsterdam. Er zijn niet voldoende woningen om ieder te voorzien. U geeft aan dat er sprake is van een zeer gespannen woningmarkt waarbij de bouw van 50 appartementen in de sociale huur zeer wenselijk is. Vanwege het niet wenselijk zijn van het verder bouwen in de groene ruimte is een locatie als deze zeer geschikt. Er kan worden voldaan aan de woningnood met dit project op reeds ontwikkelde grond. In het volkshuisvestingsbeleid van de gemeente Edam-Volendam staat de Woonvisie Edam-Volendam 2017-2021 verwoord d.d. 13 april 2017. Als afgeleide daarvan zijn op 11 december 2017 prestatieafspraken ondertekend door een aantal woningcorporaties waaronder De Vooruitgang. Met de ontwikkeling wordt bijgedragen aan het invullen van dit prestatiecontract.

Gelet op het voorgaande en de onverminderde actualiteit van de naar voren gebrachte omstandigheden zijn wij van oordeel dat het voornoemde belang voldoende onderbouwd is.

Staat van instandhouding

Ruige dwergvleermuis

De ruige dwergvleermuis komt vrij algemeen voor in Nederland, met een zwaartepunt in het noordwesten van Nederland². De landelijke staat van instandhouding van de ruige dwergvleermuis is als gunstig beoordeeld, waarbij zowel het verspreidingsgebied, de populatie, het leefgebied en het toekomstperspectief als gunstig is beoordeeld³.

Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de soort tot een minimum te beperken stelt u maatregelen voor zoals beschreven in hoofdstuk 5 'Compenserende en mitigerende maatregelen' van het bij de aanvraag gevoegde rapport 'Activiteitenplan Sporthal De Oude Seinpaal' d.d. 19 december 2019.

Waar nodig worden werkzaamheden onder begeleiding van een deskundige uitgevoerd en volgens het opgestelde ecologisch werkprotocol. De gevonden verblijfplaats wordt in de actieve periode van de ruige dwergvleermuis, welke loopt van 1 april tot en met 15 oktober, ongeschikt gemaakt. Dit gebeurt door het maken van gaten (30x40 cm) in de spouw van de muur waar de verblijfplaats aangetoond is, om zo de verblijfplaats ongeschikt en onaantrekkelijk te maken om exemplaren van de ruige dwergvleermuis te laten verhuizen. Hiervoor zijn vier vleermuiskasten opgehangen, zoals weergegeven in bijlage 1, figuur 2, bij dit besluit, in de directe omgeving van de paarverblijfplaats die vernietigd wordt bij de werkzaamheden. De gewenningsperiode van één maand is hierbij ruimschoots in acht genomen. Door aanwezigheid van deze gerealiseerde tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen zijn er in de omgeving van het plangebied voldoende alternatieve verblijfplaatsen beschikbaar voor de ruige dwergvleermuis tijdens de uitvoering van de werkzaamheden. In de nieuwe bebouwing komen minimaal vier inbouwkasten op de zuidelijke gevels, zoals weergegeven in bijlage 1, figuur 3, bij dit besluit. De werkzaamheden worden uitgevoerd volgens de planning van figuur 4 van bijlage 1 bij dit besluit.

De door u voorgestelde maatregelen zijn grotendeels voldoende. Ter aanvulling hebben wij extra voorschriften opgenomen. Wanneer de werkzaamheden worden uitgevoerd conform de door u voorgestelde maatregelen en de aanvullende voorschriften wordt voorkomen dat de werkzaamheden afbreuk doen aan het streven de populaties van de soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan. Voorafgaande aan het ongeschikt maken worden minimaal twee controlerondes gemaakt om het gebruik op dat moment in kaart te brengen.

Zorgplicht

Voor de soort waarvoor wij u ontheffing verlenen, bent u gehouden aan de in de ontheffing opgenomen voorschriften. Voor alle soorten echter, geldt de zorgplicht ex artikel 1.11 van de Wnb, die van toepassing is op zowel beschermde als onbeschermde dier- en plantensoorten, ongeacht vrijstelling of ontheffing. Op grond hiervan dient u zoveel als redelijkerwijs mogelijk is nadelige gevolgen voor deze soorten te voorkomen.

² <https://www.vleermuizenindestad.nl/ruige-dwergvleermuis>

³ Staat van instandhouding soorten en habitattypen Habitatrictlijn en trends Vogelrichtlijn, 2007-2012, d.d. 7 december 2017, Compendium voor de Leefomgeving, bron: <https://www.clo.nl/indicatoren/nl1604-svi-nederland>

Vogels

U dient gedurende de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor de in het plangebied te verwachten vogelsoorten kan dit plaatsvinden door werkzaamheden buiten de broedperiode van aanwezige soorten uit te voeren. Tevens kunnen voorbereidende maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat vogels tot broeden kunnen komen binnen het plangebied. Wij wijzen u erop dat voor het broedseizoen geen standaardperiode wordt gehanteerd in het kader van de Wnb. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.

D. Slotoverwegingen

Wij wijzen u erop dat als u werkzaamheden inclusief de mitigatie en compensatie niet conform de aanvraag uitvoert, zonder daarvoor een ontheffing of goedkeuring te hebben verkregen, u mogelijk in overtreding bent van de Wnb. Wij kunnen dan door middel van de oplegging van een last onder dwangsom dan wel door middel van bestuursdwang de met de wet strijdige situatie beëindigen. Dit kan in uw geval betekenen dat de werkzaamheden ten behoeve van bovengenoemd project geheel of gedeeltelijk worden stilgelegd totdat weer wordt voldaan aan het bij of krachtens de Wnb bepaalde (dit zijn de bestuursrechtelijke sancties). Ook kunnen strafrechtelijke sancties worden opgelegd.

Verloop termijn ontheffing

Indien blijkt dat de in de ontheffing gestelde termijn niet voldoende is om de werkzaamheden waarop de ontheffing betrekking heeft uit te voeren, dient u, zeker vijf maanden voor het verstrijken van deze termijn een nieuwe aanvraag in te dienen. Dit voorkomt onnodige vertraging van het project.

E. Procedure en samenhangende besluiten

De voorbereiding van deze ontheffing heeft plaatsgevonden overeenkomstig het bepaalde in de Wnb en de daarvoor relevante artikelen van de Algemene wet bestuursrecht. Wij wijzen u erop dat uw aanvraag betrekking heeft op een activiteit waarvoor mogelijk ook op grond van andere wet- en regelgeving een besluit nodig is. Tevens kunnen er overige belemmeringen zijn in het kader van ruimtelijke belangen.

F. Kennisgeving

Dit besluit wordt door ons geplaatst op de website Omgevingsdienst Noord-Holland Noord.

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Neemt u dan contact op met de heer J. van der Veldt via 088-102 18 89 of jvanderveldt@odnhn.nl. Wij verzoeken u hierbij het zaaknummer te vermelden.

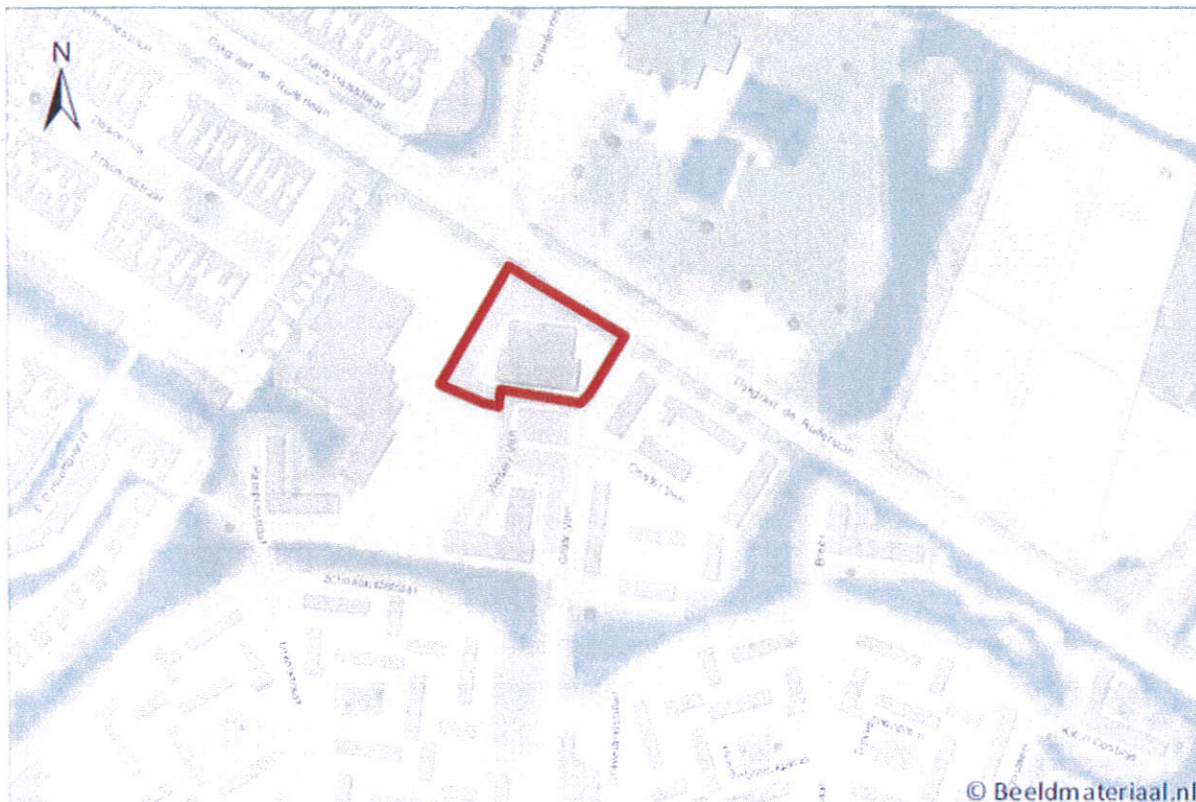
Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,
namens dezen,

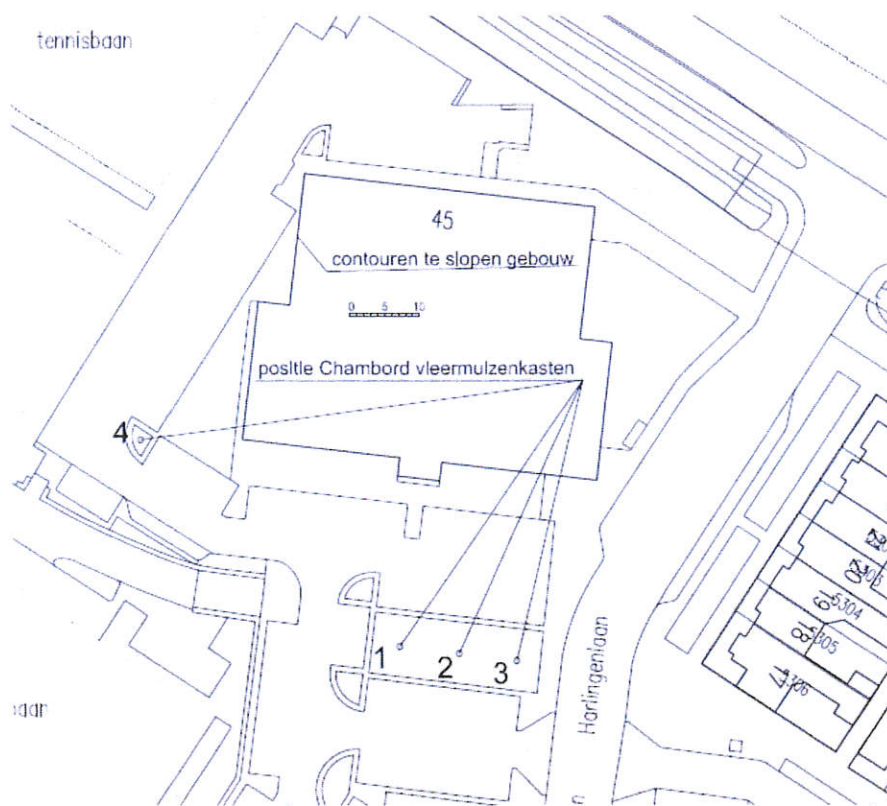

E. Langereis
Afdelingsmanager Regulering Leefomgeving
Omgevingsdienst Noord-Holland Noord (OD NHN)

- Bijlage 1:
- Locatie plangebied, tijdelijke en permanente alternatieve verblijfplaatsen
- Kopie aan:
- Van der Goes en Goot
 - Afdeling Toezicht en Handhaving

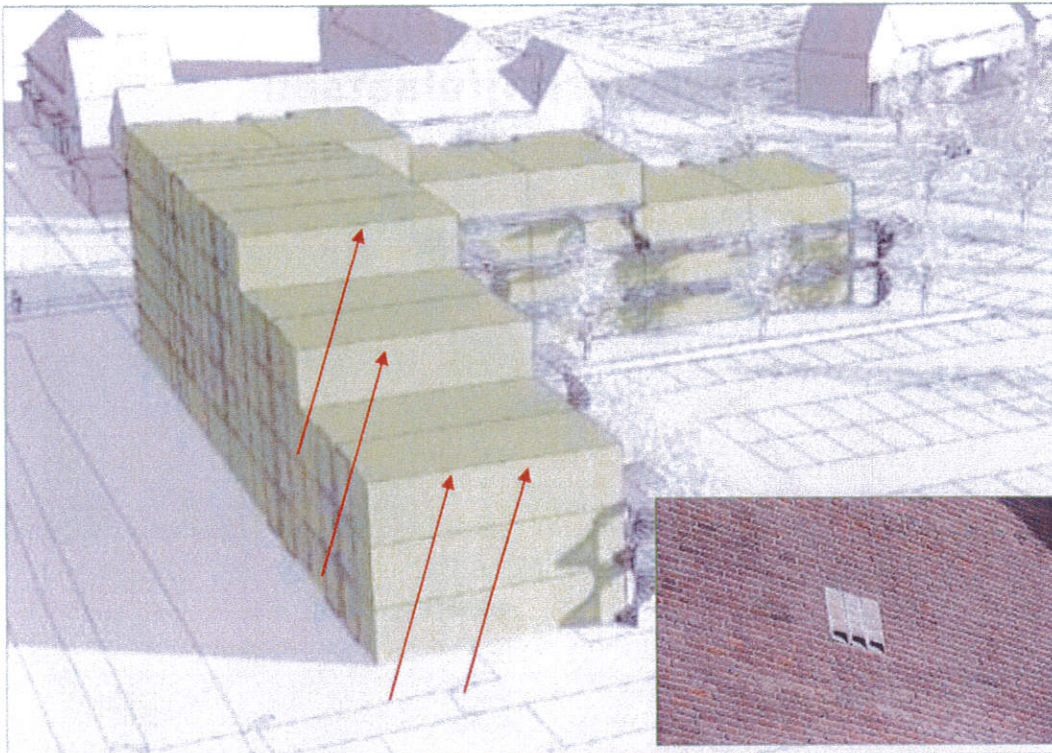
Bijlage 1; Locatie plangebied, tijdelijke en permanente alternatieve verblijfplaatsen

Figuur 1; Locatie plangebied

Figuur 2; Locatie tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen

Figuur 3; Indicatieve kaart permanente alternatieve verblijfplaatsen

Datum/periode	Actie
5 juli 2017	Quicksan Flora en fauna (bijlage 1)
mei-sept 2018	Nader onderzoek vleermuizen (bijlage 2)
november 2019	Plaatsen 4 tijdelijke mitigatiekasten
februari 2020	Ongeschikt maken gebouwdelen voor nestelende vogels
begin juni 2020	Voorscan (ochtend) t.b.v. gebruik gebouw, broedvogels
juni 2020	Ongeschikt maken gebouwdelen (openhakken spouw) op basis van scan
juni 2020 na openhakken gaten	Voorscan (ochtend), onderzoek effectiviteit maatregelen, eventueel aanvullende maatregelen
juni 2020 na tweede scan	Sloop, in beginsel zorgvuldig handelen, strippen
Voorjaar 2021	Bouwrijp maken
Bouwperiode	juni 2021-juni 2022
september 2021	Inmetselen 4 vleermuisstenen
november 2019-april 2022	minimale periode dat tijdelijke mitigatiekasten functioneel aanwezig zijn

Figuur 4; Tabel werkzaamheden

Bijlage 2 Positie voorzieningen ten gunste van de Ruige dwergvleermuis

Tijdelijk

Permanent

